

**ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
1940-1944**

**HOMMAGE A LA GRÈCE
1940-1944**

**ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
4-28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1980**

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 1980**

51325

Αθηνάια τος Georges BRAQUE

ΕΘΝΙΚΗ
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΑΔΕΛΦΑΝΟΥ
ΣΟΥΤΖΟΥ
.1989

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ
CATALOGUE DE L'EXPOSITION

recueillis par Roger Miliot

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

4 - 28 février 1980

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ARCHIVES HISTORIQUES ET HISTORIQUES
ATHÈNES 1980

HOMMAGE A LA GRÈCE

1940-1944

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Diptyque de manuscrits et d'oeuvres d'art
recueillis par Roger Millieux

PINACOTHEQUE NATIONALE
4 - 28 février 1980

ARCHIVES HELLENIQUES LITTERAIRES ET HISTORIQUES
ATHÈNES 1980

**ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
1940-1944**

A
1980-7
c3

Δίπτυχο χειρογράφων και έργων τέχνης
Ἐράνισμα Roger Milliex

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

4-28 Φεβρουαρίου 1980

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 1980**

L'EDITION DU PRESENT CATALOGUE
A ETE REALISEE GRACE AU CONCOURS
GENEREUX DE LA
S. A. ALUMINIUM DE GRECE
LES ARCHIVES HELLENIQUES
LITTERAIRES ET HISTORIQUES
LUI EXPRIMENT LEUR GRATITUDE

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ARCHIVES HELLENIQUES LITTERAIRES ET HISTORIQUES
ATHÈNES 1980

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ
Α.Ε. ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΤΟΥ

DEUX MOTS AU SUJET DE L'EXPOSITION

La notion de liberté — exigence psychique primordiale de tout homme né à la vie active — implique incontestablement l'abolition de la servitude.

Aussi eût-il été anormal que la liberté recouvrée — qui a réuni tous les hommes ayant lutté contre l'esclavage et l'"hubris" — n'incitât pas les artistes français, une fois notre patrie libérée de l'occupation italo-allemande, à faire au pays qui vit naître l'art européen et la démocratie, le don symbolique d'un échantillon de leur travail créateur.

Il appartiendrait à Roger et Tatiana Milliex qui furent les inspireurs de ce noble geste d'en célébrer, avec le don du style qu'ils possèdent, l'inestimable importance.

Je voudrais toutefois pour ma part souligner que le fait de rappeler et de commémorer la période récente mais d'un grand poids historique, des années 1940-1944, est une initiative d'une portée considérable.

C'est cette page de notre histoire contemporaine que sont venus honorer une centaine d'écrivains, de savants, d'hommes politiques français dans autant de témoignages manuscrits, en même temps que 42 artistes français eux aussi, dans le don qu'en 1949 ils ont fait de leurs oeuvres (28 peintures, 4 sculptures et 12 gravures et dessins) à la Pinacothèque Nationale-Musée Alexandre Soutsos.

Ces oeuvres d'art, comme il est naturel, sont de factures variées et présentent des différences qui sont fonction des recherches plastiques de chaque créateur.

Pablo Picasso (1881-1973) dédie au peuple grec son tableau "Tête de femme". C'est lui même qui déclarait: "Je peins les choses comme je les pense et non comme je les vois".

Son oeuvre exprime des valeurs simples et éternelles qu'il élève au suprême degré. Son propos était de créer une image globale et synthétique de l'homme qui fût vraie et indivisible. Ce qui l'intéresse fondamentalement, c'est la forme qu'il organise librement à travers des superpositions dynamiques de plans.

L'histoire du cubisme dont Picasso fut le maître d'oeuvre est l'histoire des instruments linguistiques qui correspondent à l'écriture nouvelle des éléments visibles.

Ainsi, du dessin "Femme assise" d'Henri Matisse (1869-1954), peintre, sculpteur, graveur, dessinateur et décorateur qui a régné, avec Picasso, sur la première partie de notre siècle. C'est une explosion chromatique qui

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ

Δέν μπορεί νά υπάρξει καμιά ἀμφισβήτηση ὅτι ἡ ἐλευθερία, ἕνα ἀπό τὰ κυριότερα αἰτήματα τῆς ψυχῆς τοῦ δραστηριοποιημένου ἀνθρώπου, εἶναι ἔννοια ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἀπουσία τῆς δεσμεύσεως.

Θά ἦταν λοιπὸν ἀδιανόητο, ἂν ἡ ἐλευθερία — ἡ ὁποία συνένωσε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀγωνίστηκαν ἐναντίον τοῦ ἀνδραποδισμοῦ καὶ τῆς ὕβρεως — δέν παρακινούσε καὶ τοὺς Γάλλους καλλιτέχνες μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας μας ἀπὸ τὴν ἰταλογερμανικὴ κατοχή, νὰ προσφέρουν, στὴ χώρα ποὺ γεννήθηκε ἡ εὐρωπαϊκὴ τέχνη καὶ ἡ δημοκρατία, ἕνα συμβολικὸ δείγμα τῆς δημιουργίας τους.

Τῆ σημασία τῆς εὐγενικῆς αὐτῆς χειρονομίας θά εὐχόμεον νὰ ἐξάρουν οἱ ἐμπνευστές της Ροζέ καὶ Τατιάνα Μιλλιέξ μετὰ τὸ χάρισμα τῆς τέχνης τοῦ λόγου ποὺ κατέχουν.

Θά ἤθελα ὁμως νὰ τονίσω τὴ βαρύτητα καὶ τὴν ἀξία ποὺ ἔχει τὸ νὰ ἀνακαλοῦμε στὴ μνήμη τὴν κοντινὴ ἀλλὰ τόσο μεγάλης σημασίας ἱστορικὴ περίοδο τοῦ 1940-1944.

Αὐτὴ τὴ σελίδα τῆς σύγχρονης μας ἱστορίας ἤλθαν νὰ τιμήσουν Γάλλοι ἐπιστήμονες, πολιτικοί, ἀνθρωποὶ τῶν γραμμάτων μετὰ τὰ αὐτόγραφα τους καὶ οἱ 42, ἐπίσης Γάλλοι, καλλιτέχνες μετὰ τὰ ἔργα τους (28 πίνακες ζωγραφικούς, 4 γλυπτὰ καὶ 12 χαρακτηριστὰ-σχέδια) τὰ ὁποία δώρησαν στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη καὶ Μουσεῖο Ἀλεξάνδρου Σούτζου τὸ 1949.

Τὰ καλλιτεχνήματα αὐτά, ὅπως εἶναι φυσικὸ, ποικίλλουν τεχνοτροπικὰ καὶ διαφέρουν ἀνάλογα μετὰ τὶς μορφοπλαστικὲς ἀναζητήσεις τοῦ κάθε δημιουργοῦ.

Ὁ Πάμπλο Πικάσσο (1881-1973) ἀφιερώνει στὸν ἐλληνικὸ λαὸ τὸ ἔργο του «Κεφάλι γυναίκας». Ὁ ἴδιος τόνιζε ὅτι «ζωγραφίζω τὰ πράγματα ὅπως τὰ σκέπτομαι καὶ ὄχι ὅπως τὰ βλέπω.»

Τὸ ἔργο του ἐκφράζει ἀξίες ἀπλές καὶ αἰώνιες σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο. Πρόθεσή του ἦταν νὰ δημιουργήσῃ μιὰ ὀλοκληρωμένη καὶ σύνθετη εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου ἀληθινὴ καὶ ἀκέραια. Βασικὰ τὸν ἐνδιαφέρει ἡ φόρμα τὴν ὁποία ὀργανώνει ἐλεύθερα μέσα ἀπὸ δυναμικὲς κλιμακώσεις ἐπιπέδων.

Ἡ ἱστορία τοῦ κυβισμού, τοῦ ὁποίου πρωτεργάτης εἶναι ὁ Πικάσσο, εἶναι ἡ ἱστορία τῆς δημιουργίας τῶν γλωσσικῶν ὀργάνων ποὺ ἀνταποκρίνονται στὴν καινούργια γραφὴ τῶν ὀρατῶν στοιχείων.

Ἐτσι διακρίνεται τὸ σχέδιο «καθισμένης γυναίκας» τοῦ Ἀνρί Ματίς (1869-1954) ζωγράφου, γλύπτη, χαράκτη, σχεδιαστῆ καὶ διακοσμητῆ ὁ ὁποῖος κυριάρχησε στὸ πρῶτο μισὸ τοῦ αἰῶνα μας μαζί μετὰ τὸν Πικάσσο.

donne en général leur ton à ses oeuvres. "Le fauvisme fut l'essai des moyens" affirmera l'artiste. Et encore: "Ce fut le résultat d'un besoin qui partait de mes profondeurs et non pas une attitude consciente... Il faut laisser derrière soi tout ce que l'a conquis et parvenir à conserver la fraîcheur de l'instinct". L'oeuvre de Matisse chante la transparence du bleu, les fleurs et les fruits, l'inépuisable corps féminin, le soleil.

Georges Braque (1882-1963) est représenté ici par la lithographie "Composition avec char antique". Malgré son étroite collaboration avec Picasso, il a su donner à ses expériences un accent personnel et tout en ayant adhéré au fauvisme, ne pas se laisser entraîner par l'ivresse de la couleur. "Contentons-nous de faire penser les gens et n'essayons pas de les convaincre" déclarait l'artiste. Très tôt, Braque s'est libéré de la vision et reconstitution traditionnelle des choses visibles, altérées par des conventions séculaires. Il ne peignait pas les objets, mais la "forme" des objets.

A côté de ces trois grands maîtres, c'est encore toute une pléiade de brillants artistes de notre siècle qui sont représentés dans cette Exposition. Ainsi, une fois de plus, revit de nos jours dans les faits la tradition philhellénique française, dans cet hommage rendu à l'inflexible Résistance, parallèle à celle des Français, opposée à l'Axe pendant quatre ans par le peuple hellène.

Pour leur collaboration à cette Exposition, je remercie chaleureusement Manos Charitatos des «Archives Helléniques Littéraires et Historiques», ainsi que Roger et Tatiana Millieux.

Dr. DIMITRIS PAPASTAMOS

Conservateur en Chef de la Pinacothèque Nationale

Γενικά τὰ ἔργα του τονίζονται μὲ μιὰ χρωματικὴ ἔκρηξη. «Ὁ Φωβισμὸς ὑπῆρξε ἡ δοκιμὴ τῶν μέσων» θὰ πεῖ ὁ καλλιτέχνης. «Ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἀνάγκης ποὺ ξεκινοῦσε ἀπὸ μέσα μου καὶ ὄχι μιὰ συνειδητὴ στάση. . . Πρέπει νὰ ἀφήσει κανεὶς πίσω του ὅλα ὅσα ἔχει κατακτήσει καὶ νὰ κατορθώσει νὰ κρατήσῃ τὴ φρεσκάδα τοῦ ἐνστίκτου». Ὑμνεῖ στὰ ἔργα του ὁ Μάτις τὴ διαφάνεια τοῦ γαλάζιου, τὰ λουλούδια καὶ τοὺς καρπούς, τὸ ἀνεξάντλητο γυναικεῖο σῶμα, τὸν ἥλιο.

Ὁ Ζωρζ Μπράκ (1882-1963) ἀντιπροσωπεύεται μὲ τὴ λιθογραφία «Σύνθεση μὲ ἀρχαῖο ἄρμα». Παρόλη τὴ στενὴ συνεργασία του μὲ τὸν Πικάσσο, ἔδωσε στοὺς πειραματισμοὺς του προσωπικὸ τόνο, ἀκόμα κι ὅταν εἶχε προσχωρήσει στὸ Φωβισμό, δὲν παρασύρθηκε ἀπὸ τὴ μέθη τοῦ χρώματος.

«Ἄς ἀρκεστοῦμε νὰ κάνουμε τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκέφτονται κι ὡς μὴ προσπαθοῦμε νὰ τοὺς πείσουμε» ἔλεγε ὁ καλλιτέχνης. Νωρὶς ὁ Μπράκ λευθερώθηκε ἀπὸ τὴν παραδοσιακὴ θεώρηση καὶ ἀναπαράσταση τῶν ὁρατῶν τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀλλοιωμένα ἀπὸ συμβατικότητες αἰῶνων. Δὲν ζωγράφιζε τὰ ἀντικείμενα ἀλλὰ τὴ «μορφὴ» τῶν ἀντικειμένων.

Κοντὰ στοὺς παραπάνω ζωγράφους καὶ μιὰ πλειάδα, ἐξίσου σπουδαίων καλλιτεχνῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, ἀντιπροσωπεύεται στὴν Ἐκθεση αὕτη. Ἔτσι γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἐπιβιώνει, στὶς μέρες μας τώρα, ἡ ἔμπρακτη φιλελληνικὴ γαλλικὴ παράδοση, ἡ ὁποία τίμησε τὴν τετραετὴ ἀλύγιστη ἀντίσταση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, παράλληλη μὲ τῶν Γάλλων, ἐναντίον τοῦ Ἄξονα.

Γιὰ τὴ συνεργασία τους στὴν Ἐκθεση αὕτη εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν Μάνο Χαριτάτο τοῦ Ἑλληνικοῦ Λογοτεχνικοῦ καὶ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου καὶ τοὺς Ροζέ καὶ Τατιάνα Μιλλιέξ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ
Γενικὸς Διευθυντὴς Ἑθνικῆς Πινακοθήκης

Les lecteurs de l'"HOMMAGE A LA GRECE 1940-1944" (1979) connaissent déjà la lointaine origine de la présente Exposition et pourra la connaître aussi désormais le public hellène non francophone, grâce à l'édition grecque de l'HOMMAGE qui paraît en ce début de l'année 1980. Je me contenterai donc ici d'un bref rappel de cette histoire ancienne et il me suffira de dire que notre Exposition est le résultat d'un "vœu" fait, au cours de l'automne-hiver d'occupation 1942, au cours de réunions clandestines tenues dans le Midi de la France (Marseille et Lyon) et dont, avec ma compagne, nous avons entamé la réalisation, à Paris, à la Libération, pendant l'année 1945-1946. Notre but: provoquer l'adresse d'un tribut d'honneur à la Résistance exemplaire du peuple grec pendant les quatre années 1940-1944. Cela hors de Grèce, mais par ricochet en Grèce aussi.

Notre objectif au départ était la collecte de témoignages écrits de la part d'éminents intellectuels et dirigeants français, mais également d'humbles patriotes de notre pays qui, les uns et les autres, nous feraient après coup la confiance du retentissement qu'avait trouvé en eux, pendant les années de guerre et d'occupation, le combat intrépide, réconfortant, décisif et ininterrompu de la Nation grecque. Nous avons dans cet esprit lancé des appels publics et individuels. Une fois recueillis, ces témoignages devaient composer un Livre d'Or français en l'honneur de la Grèce dont l'inoubliable Octave MERLIER avait d'emblée accepté la publication dans la Collection de l'Institut Français d'Athènes.

Dans l'intervalle, les dispositions généreuses d'un Henri MATISSE et l'heureuse suggestion d'André FOUGERON étaient venues enrichir notre projet initial d'un second objectif parallèle: provoquer un geste concret d'amitié de la part des artistes français admirateurs de la Grèce, en leur demandant d'offrir symboliquement chacun une de leurs oeuvres à la Pinacothèque Nationale. C'est ainsi que notre deuxième "quête", dont l'itinéraire nous fit passer d'atelier en atelier, chez certains des plus grands peintres et sculpteurs, comme aussi chez d'autres moins connus, aboutit à un don collectif de 44 oeuvres d'art—28 tableaux, 12 gravures et dessins, 4 sculptures— qu'accompagnaient souvent d'émouvantes dédicaces manuscrites à la Grèce et à son peuple.

La tournure tumultueuse que prirent les événements en Grèce, après la Libération, fit que le deuxième volet de notre diptyque ne put voir le jour que 30 ans après le premier. En 1949 en effet la collection d'oeuvres d'art

Όσοι διαβάσανε τὸν πρόλογο τῆς γαλλικῆς ἐκδόσεως τοῦ «ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1940-1944» γνωρίζουν κιόλας τὴ μακρινὴ προέλευση τῆς σημερινῆς Ἐκθεσῆς, καὶ μποροῦν τώρα, ἀρχὲς τοῦ 1980, ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι Ἕλληνες νὰ τὴν πληροφορηθοῦν διεξοδικὰ στὴ γλῶσσα τους μέσα ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ ἐκδόση τοῦ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ. Θὰ ἀρκεστῶ ἐδῶ σὲ μιὰ σύντομη ὑπενθύμιση, λέγοντας μόνο ὅτι τὸ σύνολο τῶν ἐκθεμάτων ἀντιπροσωπεύει ἓνα «τάμα» ποὺ εἶχα κάνει σὲ κάτι παράνομες συγκεντρώσεις, στὴ Νότια Γαλλία, τὸν κατοχικὸ χειμῶνα 1942. Τὸ τάμα αὐτὸ ἀρχίσαμε, μὲ τὴ σύντροφό μου, νὰ τὸ πραγματοποιοῦμε στὸ Παρίσι, ἀμέσως μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση, τὴν χρονιά 1945-1946. Σκοπὸς μας: νὰ τιμηθεῖ ἔξω —ἀλλὰ καὶ μέσα— ἡ παραδειγματικὴ τετράχρονη Ἀντίσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Γιὰ πρωταρχικὸ σχέδιο εἶχαμε τὴ συλλογὴ, ὕστερα ἀπὸ σχετικὲς δημόσιες καὶ προσωπικὲς ἐκκλήσεις μας, γραπτῶν μαρτυριῶν ἀπὸ ἐπιφανεῖς Γάλλους διανοούμενους καὶ ἠγέτες, καθὼς καὶ ἀπὸ ἀφανεῖς Γάλλους πατριῶτες ποὺ θὰ ἐκμυστηρευόντουσαν ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν ἀπήχηση ποὺ βρῆκε μέσα τους, τὰ χρόνια τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς, ὁ γενναῖος, παρήγορος, ἀποφασιστικὸς καὶ ἀδιάκοπος ἀγὼνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Πρόθεσή μας ὅλες αὐτὲς οἱ μαρτυρίες νὰ συγκροτήσουν ἓνα εἶδος Χρυσῆς Βίβλου ποὺ ὁ ἀείμνηστος Octave MERLIER δέχτηκε ἀμέσως νὰ τὴν περιλάβει στὶς ἐκδόσεις τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου.

Στὸ μεταξὺ ἡ γενναϊόδωρη διάθεση ἑνὸς Henri MATISSE καὶ ἡ φωτισμένη εἰσήγηση τοῦ André FOUGERON ἤρθαν νὰ ἐμπλουτίσουν τὴν πρώτη μας ἰδέα μὲ μιὰ δευτέρη παράλληλη ἐπιδίωξη: νὰ προκαλέσουμε μιὰν ἔμπρακτη ἐκδήλωση φιλίας ἐκ μέρους τῶν θαυμαστῶν τῆς Ἑλλάδας Γάλλων καλλιτεχνῶν, μὲ τὴ συμβολικὴ προσφορά ἑνὸς ἔργου τους στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη. Κ' ἔτσι ὁ δεύτερος «ἔρανος» μας, ποὺ γίνηκε ἀπὸ ἀτελιὲ σὲ ἀτελιέ, ἀνάμεσα σὲ κορυφαίους ἢ καὶ λιγότερο γνωστοὺς Γάλλους τεχνίτες, συγκέντρωσε τελικὰ μιὰν ὁμαδικὴ δωρεὰ ἀπὸ 44 καλλιτεχνήματα —28 πίνακες, 12 γκραβούρες καὶ σχέδια, 4 γλυπτὰ— ποὺ συχνὰ τὰ συνοδεύανε συγκινητικὲς ἰδιόχειρες φιλελληνικὲς ἀφιερώσεις τῶν δωρητῶν.

Ἡ παραγμένη τροπὴ τῶν γεγονότων στὴ μεταπολεμικὴ Ἑλλάδα ἔκανε ἔτσι, ποὺ τὸ δεύτερο σκέλος τοῦ τιμητικοῦ δίπτυχό μας νὰ φτάσει στὸν προορισμὸ του 30 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ πρῶτο. Πραγματικὰ τὸ 1949 ἡ καλλιτεχνικὴ συλλογὴ ἐκτέθηκε στὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο, παρουσία τοῦ τότε

fut exposée à l'Institut Français d'Athènes, en présence de Monsieur Constantin TSATSOS qui était alors Ministre de l'Éducation, en vue d'être remise solennellement à la Pinacothèque Nationale qui l'abrite depuis. En revanche, les incidences chroniques du climat politique d'après guerre, puis les funestes entraves qui suivirent retardèrent jusqu'en 1979 la parution de l'Homage écrit.

Aussi très vive notre joie est-elle aujourd'hui de voir enfin, grâce au chaleureux accueil de M. D. PASTAMOU, reconstitué dans sa totalité, notre Diptyque d'Honneur, manuscrits des témoignages écrits et oeuvres d'art offertes étant réunis dans une même présentation, comme deux stèles jumelles d'admiration, de gratitude et d'amour dressées par la France, éponyme et anonyme, la plus authentique, à la mémoire et à la gloire de la Grèce Résistante de 1940-1944.

Heureux aussi le fait que cette Exposition est organisée l'année où sera célébré le 40ème anniversaire du NON du peuple grec au fascisme, d'un NON qu'il devait répéter dans les faits et sans relâche jusqu'à la fin de la triple occupation. Je veux croire que la reconnaissance de son combat par des admirateurs étrangers, nouveaux philhellènes en présence d'un nouveau 1821, sera réconfortante pour les vétérans et édifiante pour les plus jeunes. Peut-être même le recul du temps rendra-t-il plus éclatante encore l'importance historique et mondiale de ce Combat et plus impérieuse notre obligation à nous tous, Grecs et amis de la Grèce, de ne pas laisser s'éteindre la veilleuse qu'il y a 40 ans, notre piété a allumée devant son Icône, pour le don unique d'elle-même qu'elle a alors apporté à la cause de la Liberté universelle.

Les manuscrits des témoignages écrits qui, dans leur presque totalité, ont pu être sauvés, après quelque 20 années de péripéties —et parmi eux de fort intéressants autographes, comme ceux de Paul CLAUDEL, Georges ROUAULT, André SUARES, Pierre SEGHERS et d'autres— ont été déposés définitivement aux "Archives Helléniques Littéraires et Historiques" de M. Manos CHARITATOS qui a bien voulu en assumer la présentation, avec le zèle et le soin méthodique qu'on lui connaît.

Athènes, janvier 1980
ROGER MILLIEX

Υπουργοῦ Παιδείας κ. Κωνσταντίνου ΤΣΑΤΣΟΥ, γιὰ νὰ παραδοθεῖ ἐπίσημα στὴν Ἑθνικὴ Πινακοθήκη πού ἀπὸ τότε τὴ φιλοξενεῖ. Ἐνῶ οἱ χρόνιες ἐπιπτώσεις τοῦ πολιτικοῦ μεταπολεμικοῦ κλίματος καὶ τὰ κατοπινὰ ὀλέθρια προσκώμματα καθυστέρησαν, ἴσαμε τὸ 1979, τὴν ἐμφάνιση τοῦ γραπτοῦ Ἐπιφαινώματος.

Γιατὸ μεγάλη ἡ εὐτυχία μας σήμερα πού, χάρις στὴν προθυμία τοῦ Διευθυντῆ τῆς Ἑθνικῆς Πινακοθήκης κ. Δ. Παπαστάμου, σὲ μιὰν ἐνιαία παρουσίαση τῶν χειρογράφων τῶν γραπτῶν μαρτυριῶν καὶ τῶν ἔργων τέχνης, ξανασυγκροτεῖται σχεδὸν στὸ σύνολό του τὸ τιμητικὸ δίπτυχο καὶ στήνονται ταυτόχρονα οἱ δίδυμες αὐτὲς στῆλες θαυμασμοῦ, εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης πού ἀφιέρωσε ἡ πιὸ γνήσια, ἐπώνυμη ἀλλὰ καὶ ἀνώνυμη Γαλλία, στὴν Ἀντιστασιακὴ Ἑλλάδα τοῦ 1940-1944.

Εὐτυχισμένη εἶναι καὶ ἡ σύμπτωση, πού παρουσιάζεται τὴ χρονιὰ ὅπου θὰ γιορτάσουμε τὰ 40 χρόνια τοῦ ΟΧΙ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ στὸ φασισμό, ἐνὸς ΟΧΙ πού ἐπρόκειτο νὰ τὸ ἐπαναλάβει ἔμπρακτα καὶ ἀσταμάτητα ἴσαμε τὸ τέλος τῆς τριπλῆς κατοχῆς. Θέλω νὰ πιστέψω ὅτι ἡ ἀναγνώριση τοῦ Ἀγῶνα του ἀπὸ ξένους θαυμαστὲς του, καινούργιους Φιλέλληνες μπροστὰ σ' ἓνα καινούργιο 21, θάβαι παρήγορη γιὰ τοὺς παλαίμαχους καὶ ἐποικοδομητικὴ γιὰ τοὺς νεώτερους. Ἴσως μάλιστα ἡ χρονικὴ ἀπόσταση νὰ κάνει πιὸ καθαρὴ ἀκόμα τὴν κοσμοϊστορικὴ σημασία τοῦ Ἀγῶνα καὶ πιὸ ἐπιταχτικὴ τὴν ὑποχρέωση ὄλων μας, Ἑλλήνων καὶ Φίλων τῆς Ἑλλάδας, νὰ μείνει ἄσβηστο τὸ καντήλι πού, πρὶν ἀπὸ 40 χρόνια, ἡ εὐλάβειά μας ἄναψε μπροστὰ στὴν Εἰκόνα της, γιὰ τὴ μοναδικὴ προσφορά της στὴν ὑπόθεση τῆς παγκόσμιας Ἐλευθερίας.

Τὰ χειρόγραφα τῶν γραπτῶν μαρτυριῶν, πού σωθῆκανε σχεδὸν ὅλα ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς περιπέτειες καὶ μεταξὺ αὐτῶν μερικὰ πολὺ ἐνδιαφέροντα αὐτόγραφα, ὅπως αὐτὰ τοῦ Paul CLAUDEL, τοῦ Georges ROUAULT τοῦ André SUARES, τοῦ Pierre SEGHERS κ.ἄ., κατατέθηκαν ὀριστικὰ στὸ «Ἑλληνικὸ Λογοτεχνικὸ καὶ Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο» τοῦ κ. Μάνου Χαριτάτου πού μὲ τὸ ζῆλο καὶ τὴ μεθοδικότητα πού τὸν χαρακτηρίζουν, ἀνέλαβε τὴν ἐπιμέλεια τῆς Ἐκθεσης τῶν χειρογράφων.

Ἀθήνα, Ἰανουάριος 1980
ROGER MILLIEX

CATALOGUE DE MANUSCRITS

1. ARLAND Marcel (1899-)
Message. Juin 1947. Manuscrit. 1 page. 0.207 × 0.136.
2. ARNOUX Alexandre (1884-1973)
Message. Paris 1er Juin, 1947. Manuscrit. 1 page. 0.136 × 0.210.
3. AUDISIO Gabriel (1900-1978)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
4. AVELINE Claude (1901-)
Hommage à la Grèce. Message. Avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
5. BALLARD Jean (1893-?)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
6. BAYET Albert (1880-1961)
Message. 3 Décembre 1945. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.200.
7. BEAUDIN André (1895-)
Lettre à R. Milliex. Paris, le 14 Avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.168 × 0.176.
8. BEDEL Maurice (1883-1954)
A un ami grec, instituteur en Thessalie. Message. Mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.272 × 0.210.
9. BERNANOS Georges (1888-1948)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.198.
10. BILLIET Joseph
La Grèce témoin de la conscience civilisée. Message. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
11. BILLY André (1882-1971)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.272 × 0.210.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ

1. ARLAND Marcel (1899-)
Μήνυμα. Ίούνιος 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.207 × 0.136.
2. ARNOUX Alexandre (1884-1973)
Μήνυμα. Παρίσι, 1 Ίουνίου 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.136 × 0.210.
3. AUDISIO Gabriel (1900-1978)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
4. AVELINE Claude (1901-)
Άφιέρωμα στην Ελλάδα. Μήνυμα. Άπρίλιος 1946. Χειρόγραφο.
1 σελ. 0.270 × 0.210.
5. BALLARD Jean (1893-;)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
6. BAYET Albert (1880-1961)
Μήνυμα. 3 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.200.
7. BEAUDIN André (1895-)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 14 Άπριλίου 1946. Χειρόγραφο.
1 σελ. 0.168 × 0.176.
8. BEDEL Maurice (1883-1954)
Σε έναν φίλο Έλληνα, δάσκαλο στην Θεσσαλία. Μήνυμα. Μάρτιος
1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.272 × 0.210.
9. BERNANOS Georges (1888-1948)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.198.
10. BILLIET Joseph
Ή Έλλάς μάρτυρας τής πολιτισμένης συνείδησης. Μήνυμα. Χειρό-
γραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210
11. BILLY André (1882-1971)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. σ. 272 × 0.210.

12. BLANCHAR Pierre (1892-1963)
Message. Dactylographié, signé. 1 page. 0.270 × 0.210.
13. BLANCPAIN Marc (1909-)
Message. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
14. BLOCH Jean-Richard (1884-1947)
Lettre à R. Milliex. Paris, le 30 novembre 1945. Dactylographiée, signée. 2 pages. 0.270 × 0.210.
15. BOISSY Gabriel
Lettre à R. Milliex. 15 décembre 1945. Manuscrit. 4 pages. 0.210 × 0.183.
16. BOUISSOUNOUSE Janine
Pages de journal. 9 avril - 28 avril 1941. Manuscrit. 3 pages. 0.270 × 0.210.
17. BORY Jean-Louis (1919-1979)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.265 × 0.217.
18. BROGLIE Louis de (1892-)
Message. 12 Avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.084 × 0.114.
19. CASSOU Jean (1897-)
Message. Manuscrit. 2 pages. 0.132 × 0.200.
20. CAYROL Jean (1910-)
Hommage à la Grèce. Poème. Manuscrit. 3 pages. 0.270 × 0.210.
21. CHAMSON André (1900-)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.212.
22. CHAR René (1907-)
Hymne à voix basse. Poème. Manuscrit. 1 page. 0.275 × 0.215.
23. CLAUDEL Paul (1868-1955)
  - a. *Le Cyclope ou le doigt dans l'oeil*. (d'après Euripide). Prose dramatique. Brangues, le 3 avril 1941. Manuscrit. 4 pages. 0.264 × 0.200.
  - b. Lettre à R. Milliex. Le 10 décembre 42. Manuscrit. 2 pages. 0.210 × 0.136.

12. BLANCHAR Pierre (1892-1963)
Μήνυμα. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
13. BLANCPAIN Marc (1909-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
14. BLOCH Jean-Richard (1884-1947)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 30 Νοεμβρίου 1945. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
15. BOISSY Gabriel
Γράμμα στον R. Milliex. 15 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο. 4 σελ. 0.210 × 0.183.
16. BOUISSOUNOUSE Janine
Φύλλα ήμερολογίου. 9 'Απριλίου-28 'Απριλίου 1941. Χειρόγραφο. 3 σελ. 0.270 × 0.210.
17. BORY Jean-Louis (1919-1979)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.265 × 0.217.
18. BROGLIE Louis de (1892-)
Μήνυμα. 12 'Απριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.084 × 0.114.
19. CASSOU Jean (1897-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.132 × 0.200.
20. CAYROL Jean (1910-)
'Αφιέρωμα στην 'Ελλάδα. Ποίημα. Χειρόγραφο. 3 σελ. 0.270 × 0.210.
21. CHAMSON André (1900-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.212.
22. CHAR René (1907-)
Χαμηλόφωνος Ύμνος. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.275 × 0.215
23. CLAUDEL Paul (1868-1955)
α. *'Ο Κύκλωπας ή ή ὄρνιθα που σκάλιζε τὸ μάτι της. (κατὰ Εὐριπίδη)*.
Θεατρικό. 3 'Απριλίου 1941. Χειρόγραφο. 4 σελ. 0.264 × 0.200.
β. Γράμμα στον R. Milliex. 10 Δεκεμβρίου 1942. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.210 × 0.136.

24. COHEN Gustave
Message. Dactylographié, signé. 1 page. 0.278 × 0.216.
25. COHEN Marcel (1884-1958)
Lettre à R. Milliex. 13.12.45. Manuscrit. 1 page. 0.220 × 0.185.
26. COUTY Jean (1907-)
Lettre à R. Milliex. Manuscrit. 1 Page. 0.256 × 0.210.
27. DANIEL-ROPS (1901-1965)
Réflexions sur notre temps. Enfants de Grèce. Hommage d'admiration à la Grèce. Manuscrit d'un article publié dans six journaux. 4 pages. 0.270 × 0.210
28. DEBRE Robert (1882-1978)
Message. Manuscrit. 2 pages. 0.208 × 0.178.
29. DUCHESNE Jacques
Message. Aix-en-Provence, 8 mai 1946. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.210.
30. DUFY Raoul (1877-1953)
Lettre à R. Milliex. Perpignan, 23 décembre 1945. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.208
31. DUHAMEL Georges (1884-1966)
Lettre à R. Milliex. Paris, le 4 janvier 1946. Dactylographiée, signée. 1 page. 0.272 × 0.212.
32. ELUARD Paul (1895-1952)
Athéna. Poème. Décembre 1944. Manuscrit. 1 page. 0.248 × 0.170.
33. ESTANG Luc (1911-)
Lettre à R. Milliex et poème. Paris, le 18 mai 1946. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
34. EYSSAVEL P.
A nos amis Grecs. Message en dialecte provençal et traduction. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
35. FOLLIET Joseph (1903-)
Lettre à R. Milliex. Lyon, le 12 avril 1946. Dactylographiée, signée. 1 page. 0.268 × 0.210.

24. COHEN Gustave
Μήνυμα. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.278 × 0.216.
25. COHEN Marcel (1884-1958)
Γράμμα στον R. Milliex. 13.12.45. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.220 × 0.185.
26. COUTY Jean (1907-)
Γράμμα στον R. Milliex. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.256 × 0.210.
27. DANIEL-ROPS (1901-1965)
Σκέψεις για την εποχή μας. Έλληνόπουλα. Αφιέρωμα θαυμασμού στην Ελλάδα. Χειρόγραφο άρθρου δημοσιευμένου σε έξι εφημερίδες. 4 σελ. 0.270 × 0.210.
28. DEBRE Robert (1882-1978)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.208 × 0.178.
29. DUCHESNE Jacques
Μήνυμα. Αίξ της Προβηγκίας, 8 Μαΐου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.210.
30. DUFY Raoul (1877-1953)
Γράμμα στον R. Milliex. Perpignan, 23 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.208.
31. DUHAMEL Georges (1884-1966)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι 4 Ιανουαρίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.272 × 0.212.
32. ELUARD Paul (1895-1952)
Άθηνά. Ποίημα. Δεκέμβριος 1944. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.248 × 0.170.
33. ESTANG Luc (1911-)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 18 Μαΐου 1946. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
34. EYSSAVEL P.
Στους φίλους μας Έλληνες. Μήνυμα στην Προβηγκιανή διάλεκτο και στα Γαλλικά. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
35. FOLLIET Joseph (1903-)
Γράμμα στον R. Milliex. Λυών, 12 Απριλίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.268 × 0.210.

36. FOUCHET Max-Pol (1913-)
 a. Message. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
 b. Lettre à R. Milliex. Paris, le 20 mars 1946. Dactylographiée, signée.
 1 page. 0.270 × 0.210.
37. FREVILLE Jean
Au Peuple Grec. Poème. 14 avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.308 × 0.205.
38. FRIEDMANN Georges (1902-1978)
 Message. Paris, 12 mai 1946. Manuscrit. 1 page. 0.210 × 0.135
39. GERBAULT Jean-Marie
Athènes libérée. Poème. A Roger Milliex. Rome, octobre 1944.
 Dactylographié, signé. 1 page. 0.270 × 0.208
40. GILLOIS André (1902-)
 Message. Manuscrit. 1 page. 0.190 × 0.138.
41. GIMOND Marcel (1894-1961)
 Lettre à R. Milliex. Paris, le 2 avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
42. GREGH Fernand (1873-1960)
 Message. Paris, le 13 avril 1948. Manuscrit. 1 page. 0.208 × 0.135.
43. GRENIER Jean (1898-1973)
 Lettre à R. Milliex. 20 août 1947. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.208.
44. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
 Lettre à R. Milliex. 6 janvier 1946. Manuscrit. 1 page. 0.158 × 0.115.
45. GUASTALLA René M. (1897-1941)
 Lettre à R. Milliex. Marseille, le 12 décembre 1940. Manuscrit.
 2 pages. 0.223 × 0.174.
46. GUIBERT Armand (1906-)
Grèce Vivante. Message. Nomgoma, Zoulouland. Jour de Pâques 1946.
 Dactylographié, signé. 1 page. 0.266 × 0.203.
47. GUILLEMIN Henri (1903-)
 Message. Manuscrit. 2 pages. 0.296 × 0.210.

36. FOUCHET Max-Pol (1913-)
 α. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
 β. Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 20 Μαρτίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
37. FREVILLE Jean
Στόν Έλληνικό Λαό. Ποίημα. 14 Ἀπριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.308 × 0.205.
38. FRIEDMANN Georges (1902-1978)
 Μήνυμα. Παρίσι, 12 Μαΐου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.210 × 0.135.
39. GERBAULT Jean-Marie
Έλευθερωμένη Ἀθήνα. Ποίημα. *Στόν Roger Milliex*. Ρώμη, Ὀκτώβριος 1944. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.208.
40. GILLOIS André (1902-)
 Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.190 × 0.138.
41. GIMOND Marcel (1894-1961)
 Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 2 Ἀπριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
42. GREGH Fernand (1873-1960)
 Μήνυμα. Παρίσι, 13 Ἀπριλίου 1948. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.208 × 0.135.
43. GRENIER Jean (1898-1973)
 Γράμμα στον R. Milliex. 20 Αύγουστου 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.208.
44. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
 Γράμμα στον R. Milliex. 6 Ἰανουαρίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.158 × 0.115.
45. GUASTALLA René M. (1897-1941)
 Γράμμα στον R. Milliex. Μασσαλία, 12 Δεκεμβρίου 1940. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.223 × 0.174.
46. GUIBERT Armand (1906-)
Ζωντανή Ἑλλάδα. Μήνυμα. Κυριακή τοῦ Πάσχα. 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.266 × 0.203.
47. GUILLEMIN Henri (1903-)
 Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.296 × 0.210.

36. FOUCHET Max-Pol (1913-)
 a. Message. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
 b. Lettre à R. Milliex. Paris, le 20 mars 1946. Dactylographiée, signée.
 1 page. 0.270 × 0.210.
37. FREVILLE Jean
Au Peuple Grec. Poème. 14 avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.308 × 0.205.
38. FRIEDMANN Georges (1902-1978)
 Message. Paris, 12 mai 1946. Manuscrit. 1 page. 0.210 × 0.135
39. GERBAULT Jean-Marie
Athènes libérée. Poème. A Roger Milliex. Rome, octobre 1944.
 Dactylographié, signé. 1 page. 0.270 × 0.208
40. GILLOIS André (1902-)
 Message. Manuscrit. 1 page. 0.190 × 0.138.
41. GIMOND Marcel (1894-1961)
 Lettre à R. Milliex. Paris, le 2 avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
42. GREGH Fernand (1873-1960)
 Message. Paris, le 13 avril 1948. Manuscrit. 1 page. 0.208 × 0.135.
43. GRENIER Jean (1898-1973)
 Lettre à R. Milliex. 20 août 1947. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.208.
44. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
 Lettre à R. Milliex. 6 janvier 1946. Manuscrit. 1 page. 0.158 × 0.115.
45. GUASTALLA René M. (1897-1941)
 Lettre à R. Milliex. Marseille, le 12 décembre 1940. Manuscrit.
 2 pages. 0.223 × 0.174.
46. GUIBERT Armand (1906-)
Grèce Vivante. Message. Nomgoma, Zoulouland. Jour de Pâques 1946.
 Dactylographié, signé. 1 page. 0.266 × 0.203.
47. GUILLEMIN Henri (1903-)
 Message. Manuscrit. 2 pages. 0.296 × 0.210.

36. FOUCHET Max-Pol (1913-)
 α. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
 β. Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 20 Μαρτίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
37. FREVILLE Jean
Στόν Έλληνικό Λαό. Ποίημα. 14 Ἀπριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.308 × 0.205.
38. FRIEDMANN Georges (1902-1978)
 Μήνυμα. Παρίσι, 12 Μαΐου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.210 × 0.135.
39. GERBAULT Jean-Marie
Έλευθερωμένη Ἀθήνα. Ποίημα. *Στόν Roger Milliex*. Ρώμη, Ὀκτώβριος 1944. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.208.
40. GILLOIS André (1902-)
 Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.190 × 0.138.
41. GIMOND Marcel (1894-1961)
 Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 2 Ἀπριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
42. GREGH Fernand (1873-1960)
 Μήνυμα. Παρίσι, 13 Ἀπριλίου 1948. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.208 × 0.135.
43. GRENIER Jean (1898-1973)
 Γράμμα στον R. Milliex. 20 Αύγουστου 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.208.
44. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
 Γράμμα στον R. Milliex. 6 Ἰανουαρίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.158 × 0.115.
45. GUASTALLA René M. (1897-1941)
 Γράμμα στον R. Milliex. Μασσαλία, 12 Δεκεμβρίου 1940. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.223 × 0.174.
46. GUIBERT Armand (1906-)
Ζωντανή Ἑλλάδα. Μήνυμα. Κυριακή τοῦ Πάσχα. 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη υπογραφή. 1 σελ. 0.266 × 0.203.
47. GUILLEMIN Henri (1903-)
 Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.296 × 0.210.

48. GUILLEVIC Eugène (1899-)
Poème. Athènes, décembre 1944. Dactylographié, Signé. 1 page.
0.269 × 0.210.
49. GUILLOUX Louis (1899-)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
50. HENRIOT Émile (1889-1961)
Message. Paris, février 1948. Manuscrit. 1 page. 0.184 × 0.204.
51. HERRIOT Edouard (1872-1957)
Message. Dactylographié, signé. 1 page. 0.268 × 0.209.
52. JOLIOT-CURIE Frédéric (1900-1958)
Message. 2 février 1948. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
53. JOURDAIN Francis (1876-1958)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.239 × 0.212.
54. JOUVET Louis (1887-1951)
Lettre à R. Milliex. Paris, le 14 juin 1947. Dactylographiée, signée.
1 page. 0.268 × 0.210.
55. LACRETELLE Jacques de (1888-)
Message. 1947. Manuscrit. 1 page. 0.146 × 0.228.
56. LALOU René (1899-1961)
Lettre à R. Milliex. Paris, 21.3.46. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.210.
57. LEBESGUE Philéas
Hommage à la Résistance Hellénique. Poème. A Angelos Sikélianos.
18 mars 1946. Dactylographié, signé. 1 page. 0.270 × 0.210.
58. LE CORBUSIER (1887-1965)
Lettre à R. Milliex. Paris, 24 juillet 1947. Manuscrit. 2 pages. 0.270 ×
0.208.
59. LEVY Lazare
Message. Paris, 20 décembre (1945). Manuscrit. 1 page. 0.210 ×
0.132.

48. GUILLEVIC Eugène (1899-)
Ποίημα. Άθήνα, Δεκέμβριος 1944. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.269 × 0.210.
49. GUILLOUX Louis (1899-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
50. HENRIOT Emile (1889-1961)
Μήνυμα. Παρίσι, Φεβρουάριος 1948. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.184 × 0.204.
51. HERRIOT Edouard (1872-1957)
Μήνυμα. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.268 × 0.209.
52. JOLIOT-CURIE Frédéric (1900-1958)
Μήνυμα. 2 Φεβρουαρίου 1948. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
53. JOURDAIN Francis (1876-1958)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.239 × 0.212.
54. JOUVET Louis (1887-1951)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 14 Ίουνίου 1947. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.268 × 0.210.
55. LACRETELLE Jacques de (1888-)
Μήνυμα. 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.146 × 0.228.
56. LALOU René (1899-1961)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 21.3.46. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.210.
57. LEBESGUE Philéas (1869-1958)
Φόρος τιμής στην Έλληνική Αντίσταση. Ποίημα. Στον Άγγελο Σικελιανό. 18 Μαρτίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.210
58. LE CORBUSIER (1887-1965)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 24 Ίουλίου 1947. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.208.
59. LEVY Lazare
Μήνυμα. Παρίσι, 20 Δεκεμβρίου (1945). Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.210 × 0.132.

60. LUBAC Henri de (1896-)
Lettre à R. Milliex. Lyon, le 22 mars 1946. Manuscrit. 2 pages. 0.272 × 0.213.
61. MADAULE Jacques (1898-)
La Grèce de 1940. Le 5 mars 1948. Message. Manuscrit. 1 page. 0.267 × 0.210.
62. MARITAIN Jacques (1882-1973)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.278 × 0.214.
63. MARITAIN Raïssa
Message. Manuscrit. 1 page. 0.278 × 0.214.
64. MARTIN du GARD Roger (1881-1958)
Lettre à R. Milliex. Paris, 28 février 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.212.
65. MASSON Loys (1915-?)
Prière pour les Grecs. Poème. Vendredi Saint, 1941. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
66. MATISSE Henri (1869-1954)
a. Lettre à R. Milliex. Vence, 3 décembre 1945. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
b. Lettre à R. Milliex. Vence, le 3 janvier 1946. Dactylographiée, signée. 1 page. 0.270 × 0.210.
67. MAURIAC François (1885-1970)
Message. Février 1946. Manuscrit. 1 page. 0.136 × 0.213.
68. MAUROIS André (1885-1967)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.192 × 0.163.
69. MEUNIER Mario (1880-1960)
Message. Paris, le 1er avril 1946. Manuscrit. 1 page. 0.267 × 0.208.
70. MILLET Raymond
Pour une croisade mondiale en faveur de la Grèce. Le Temps, le 7 février 1942. Manuscrit. 2 pages. 0.208 × 0.132.
71. MIRAMBEL André (1900-1970)
Message. Paris, 26 février 1946. Manuscrit. 2 pages. 0.208 × 0.135.

60. LUBAC Henri de (1896-)
Γράμμα στον R. Milliex. Λυών, 22 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο.
2 σελ. 0.272 × 0.213.
61. MADAULE Jacques (1898-)
Ἡ Ἑλλάδα τοῦ 1940. Μήνυμα. 5 Μαρτίου 1948. Χειρόγραφο. 1 σελ.
0.267 × 0.210.
62. MARITAIN Jacques (1882-1973)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.278 × 0.214.
63. MARITAIN Raïssa
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.278 × 0.214.
64. MARTIN du GARD Roger (1881-1958)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 28 Φεβρουαρίου 1946. Χειρόγραφο.
1 σελ. 0.270 × 0.212.
65. MASSON Loys (1915-;)
Προσευχή για τους Ἕλληνες. Ποίημα. Μεγάλη Παρασκευή 1941.
Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
66. MATISSE Henri (1869-1954)
α. Γράμμα στον R. Milliex. Vence, 3 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο.
2 σελ. 0.270 × 0.210.
β. Γράμμα στον R. Milliex. Vence, 3 Ἰανουαρίου 1946. Δακτυλο-
γραφημένο, με ἰδιόχειρη ὑπογραφή. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
67. MAURIAC François (1885-1970)
Μήνυμα. Φεβρουάριος 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.136 × 0.213.
68. MAUROIS André (1885-1967)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.192 × 0.163.
69. MEUNIER Mario (1880-1960)
Μήνυμα. Παρίσι, 1 Ἀπριλίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.267 × 0.208.
70. MILLET Raymond
Γιὰ μιὰ παγκόσμια σταυροφορία ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. ἐφ. Χρόνος.
7 Φεβρουαρίου 1942. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.208 × 0.132.
71. MIRAMBEL André (1900-1970)
Μήνυμα. Παρίσι, 26 Φεβρουαρίου 1946. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.208 ×
0.135.

72. MONDOR Henri (1885-1962)
Lettre à R. Milliex. Manuscrit. 2 pages. 0.175 × 0.135.
73. MOUNIER Emmanuel (1905-1950)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
74. MOUSSINAC Léon (1890-1964)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.211 × 0.134.
75. MUSELIER (Amiral) (1882-1965)
Message. Paris, le 12 mars 1946. Dactylographié, signé. 1 page.
0.271 × 0.210.
76. NORDMANN Jöe
Lettre à R. Milliex. Paris, le 12 décembre 1945. Dactylographiée,
signée. 2 pages. 0.270 × 0.209.
77. PASTEUR VALLERY-RADOT (1886-1970)
Message. Manuscrit. 2 pages. 0.270 × 0.210.
78. PAULHAN Jean (1884-1968)
Message. Paris, le 8 mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.220 × 0.143.
79. PERNOT Hubert (1870-1946)
Message en grec. Παρίσι, 27 Φεβρουαρίου (1946). Manuscrit.
1 page. 0.270 × 0.210.
80. PONGE Francis (1899-)
Message. Paris, juin 1947. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
81. PURY Roland de (1907-1979)
Reconnaissance à la Grèce. Message. Mars 1946. Manuscrit. 3 pages.
0.270 × 0.210.
82. RICHAUD André de (1908-1968)
Mon bienheureux naufrage. Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 ×
0.210.
83. RICHET Charles (1882-1966)
Message. 2.12.45. Manuscrit. 2 pages. 0.268 × 0.208.

72. MONDOR Henri (1885-1962)
Γράμμα στον R. Milliex. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.175 × 0.135.
73. MOUNIER Emmanuel (1905-1950)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
74. MOUSSINAC Léon. (1890-1964)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.211 × 0.134.
75. MUSELIER (Ναύαρχος) (1882-1965)
Μήνυμα. Παρίσι, 12 Μαρτίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.271 × 0.210.
76. NORDMANN Jöe
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 12 Δεκεμβρίου 1945. Δακτυλογραφημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 2 σελ. 0.270 × 0.209.
77. PASTEUR VALLERY-RADOT (1886-1970)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.270 × 0.210.
78. PAULHAN Jean (1884-1968)
Μήνυμα. Παρίσι, 8 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.220 × 0.143.
79. PERNOT Hubert (1870-1946)
Μήνυμα στα έλληνικά. Παρίσι, 27 Φεβρουαρίου(1946)
Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
80. PONGE Francis (1899-)
Μήνυμα. Παρίσι, Ίούνιος 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
81. PURY Roland de (1907-1979)
Εϋγνωμοσύνη προς την Έλλάδα. Μήνυμα. Μάρτιος 1946. Χειρόγραφο. 3 σελ. 0.270 × 0.210.
82. RICHAUD André de (1908-1968)
Τò ώραίο μου ναυάγιο. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
83. RICHET Charles (1882-1966)
Μήνυμα. 2.12.45. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.268 × 0.208.

84. ROMAINS Jules (1885-1972)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.280 × 0.216.
85. ROUAULT Georges (1871-1958)
Lettre à R. Milliex. Paris, 18 Janvier 1946. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.208.
86. ROUSSEAUX André (1896-1973)
Message. Paris, le 22 mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
87. SAINTE-SOLINE Claire
Page de journal. Mardi 29 octobre 1940. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
88. SALACROU Armand (1899-)
Message. 30 juin 1947. Manuscrit. 1 page. 0.229 × 0.170.
89. SARTRE Jean-Paul (1905-)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.200.
90. SCHLUMBERGER Jean (1877-1968)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.208.
91. SCHUMANN Maurice (1911-)
Message. Manuscrit. Paris, 6 mai 1946. 1 page.
92. SEGHERS Pierre (1906-)
A la Grèce. Poème. Manuscrit. 3 pages. 0.310 × 0.200.
93. SERVEAU Clément (1886-1972)
Lettre à R. Milliex. Villeneuve S/Lot, 27 mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.208.
94. SIEGFRIED André (1875-1959)
Lettre à R. Milliex. Paris, le 19 avril 1946. Dactylographiée, signée. 1 page. 0.211 × 0.134
95. SUARES André (1868-1948)
ZHTΩ ΕΛΛΑΣ. *Pour les Grecs délivrés.* Message. Manuscrit. 5 pages. 0.210 × 0.138 et 0.186 × 0.174.

84. ROMAINS Jules (1885-1972)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.280 × 0.216.
85. ROUAULT Georges (1871-1958)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 18 Ιανουαρίου 1946. Χειρόγραφο.
1 σελ. 0.268 × 0.208.
86. ROUSSEAUX André (1896-1973)
Μήνυμα. Παρίσι, 22 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 ×
0.210.
87. SAINTE-SOLINE Claire
Φύλλο ημερολογίου. Τρίτη 29 Οκτωβρίου 1940. Χειρόγραφο.
1 σελ. 0.270 × 0.210.
88. SALACROU Armand (1899-)
Μήνυμα. 30 Ιουνίου 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.229 × 0.170.
89. SARTRE Jean-Paul (1905-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.200.
90. SCHLUMBERGER Jean (1877-1968)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.208.
91. SCHUMANN Maurice (1911-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. Παρίσι, 6 Μαΐου 1946. 1 σελ.
92. SEGHERS Pierre (1906-)
Στην Ελλάδα. Ποίημα. Χειρόγραφο. 3 σελ. 0.310 × 0.200.
93. SERVEAU Clément (1886-1972)
Γράμμα στον R. Milliex. Villeneuve S/Lot, 27 Μαρτίου 1946. Χειρό-
γραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.208.
94. SIEGFRIED André (1875-1959)
Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 19 Απριλίου 1946. Δακτυλογρα-
φημένο, με ιδιόχειρη ύπογραφή. 1 σελ. 0.211 × 0.134.
95. SUARES André (1868-1948)
ΖΗΤΩ ΕΛΛΑΣ. Για τους άπελευθερωμένους Έλληνες. Μήνυμα. Χει-
ρόγραφο. 5 σελ. 0.210 × 0.138 και 0.186 × 0.174.

96. SURVAGE Léopold (1879-1968)
Lettre à R. Milliex. Le 15.3.46. Manuscrit. 1 page. 0.210 × 0.135.
97. THARAUD Jérôme et Jean (1874-1953) (1877-1952)
Lettre à R. Milliex. 11 décembre 1945. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.210.
98. THOMAS Edith (1909-)
Hommage au peuple Grec. Message. Manuscrit. 2 pages. 0.198 × 0.155.
99. TOUCHARD Pierre-Aimé (1903-)
Lettre à R. Milliex. 20 mars 1946. Manuscrit. 2 pages. 0.208 × 0.130.
100. TOUR du PIN Patrice de la (1911-?)
Message. 22 mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.208 × 0.134.
101. TRIOLET Elsa (1896-1970)
A la Grèce. Message. Manuscrit. 1 page. 0.310 × 0.208.
102. TZARA Tristan (1896-1963)
Sur une aurore grecque. Poème. Manuscrit. 3 pages. 0.295 × 0.208.
103. VERCORS (1902-)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.296 × 0.208.
104. VILDRAC Charles (1882-1971)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.210.
105. VILLEFOSSE Louis de
Message. 10 mars 1946. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
106. VIOLLIS Andrée
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 × 0.210.
107. WAHL Jean (1888-1974)
Message. 3 juin 1947. Manuscrit. 1 page. 0.268 × 0.210.

96. SURVAGE Léopold (1879-1968)
Γράμμα στον R. Milliex. 15-3-46. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.210 × 0.135.
97. THARAUD Jérôme et Jean (1874-1953) (1877-1952)
Γράμμα στον R. Milliex. 11 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.210.
98. THOMAS Edith (1909-)
Φόρος τιμής στον Έλληνικό Λαό. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.198 × 0.155.
99. TOUCHARD Pierre-Aimé (1903-)
Γράμμα στον R. Milliex. 20 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο. 2 σελ. 0.208 × 0.130.
100. TOUR du PIN Patrice de la (1911-;)
Μήνυμα. 22 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.208 × 0.134.
101. TRIOLET ELSA (1896-1970)
Στην Ελλάδα. Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.310 × 0.208.
102. TZARA Tristan (1896-1963)
Φόρος τιμής στον Έλληνικό Λαό. Ποίημα. Χειρόγραφο 3 σελ. 0.295 × 0.208.
103. VERCORS (1902-)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.296 × 0.208.
104. VILDRAC Charles (1882-1971)
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.210.
105. VILLEFOSSE Louis de
Μήνυμα. 10 Μαρτίου 1946. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
106. VIOLLIS Andrée
Μήνυμα. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.270 × 0.210.
107. WAHL Jean (1888-1974)
Μήνυμα. 3 Ιουνίου 1947. Χειρόγραφο. 1 σελ. 0.268 × 0.210.

108. WALLON Henri (1879-1962)
Lettre à R. Milliex. Paris, 4 décembre 1945. Manuscrit. 2 pages.
0.270 x 0.210.
109. UNIVERSITE DE PARIS
Message. En Sorbonne, le 12 avril 1946. Dactylographié, signé par
le Recteur Roussy. 1 page. 0.270 x 0.210.
110. ECOLE NORMALE SUPERIEURE
*Hommage des Elèves de l'Ecole Normale Supérieure à la nation grec-
que.* Décembre 1945. Message. Dactylographié. 1 page. 0.268 x
0.208.
100. TOUR du FIN PAYS de B. (1941-1942)
Message. 22 pages. 0.270 x 0.210.
101. TRIQUET Elsa (1898-1970)
A la Grèce. Message. Manuscrit. 1 page. 0.310 x 0.208.
102. TZARA Tristan (1896-1963)
Sur une œuvre grecque. Message. Manuscrit. 3 pages. 0.295 x
0.208.
103. VERCORS (1902-1961)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.295 x 0.208.
104. VIGRAC Charles (1882-1974)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.288 x 0.210.
105. VILLEFOSSE Louis de
Message. 10 pages. 0.270 x 0.210.
106. VIOLLIS André
Message. Manuscrit. 1 page. 0.270 x 0.210.
107. WAHL Jean (1888-1974)
Message. Manuscrit. 1 page. 0.268 x 0.210.

108. WALLON Henri (1879-1962)

Γράμμα στον R. Milliex. Παρίσι, 4 Δεκεμβρίου 1945. Χειρόγραφο.
2 σελ. 0.270 × 0.210.

109. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Μήνυμα. Σορβόνη, 12 Ἀπριλίου 1946. Δακτυλογραφημένο, με
ιδιόχειρη ὑπογραφή τοῦ Πρυτάνεως Roussy. 1 σελ. 0.270 × 0.210.

110. ECOLE NORMALE SUPERIEURE

Φόρος τιμῆς τῶν σπουδαστῶν τῆς *Ecole Normale Supérieure* στο
Ἑλληνικό Ἔθνος. Μήνυμα. Δεκέμβριος 1945. Δακτυλογραφημένο.
1 σελ. 0.268 × 0.208.

CATALOGUE DES OEUVRES D'ART
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

1. BERNARD MATHIS Honoré (1824-1891) *Harmonie*, 1846, Toile, 104 x 82 cm.
2. BÉZOMBES Roger (1913-) *Forme*, Toile, 100 x 62 cm.
3. BIET André (1881-1970) *Vue de la rue de la Santé*, Toile, 88 x 64 cm.
4. BOPPS François (1888-1973) *Palais et comptoir*, —Α la Gîte héritière, 1966, Toile, 80 x 60 cm.
5. BRANCHON Maurice (1893-) (1987) *Portrait*, Toile, 88 x 68 cm.
6. CAMBERLIN Camille (1891-) *Ville de la Seine à Camille (Seine et Marne)*, Toile, 88 x 68 cm.
7. CARRÉA Nicolas (1814-) *Enfant à la pipe*, Toile, 88 x 38 cm.
8. COUTY Jean (1807-) *Le fils au lit*, Toile, 88 x 64 cm.
9. DELANGADE Frédéric (1807-1911) *Composition*, Toile, 62 x 80 cm.
10. DESNOYER François (1894-1975) *Portrait*, Toile, 88 x 64 cm.

CATALOGUE DES OEUVRES D'ART

I. PEINTURES

1. AMELINE
Le Sacré-Coeur à Montmartre. Toile. 60 × 46 cm.
2. BÉRARD Marius Honoré (1896-)
Harmonie. 1940. Toile. 92 × 65 cm.
3. BEZOMBES Roger (1913-)
Fatma. Toile. 100 × 42 cm.
4. BIZET Andrée (1888-1970)
Vue de la rue de la Santé. Toile. 65 × 54 cm.
5. BORES Francisco (1898-1972)
Palette et compotier.—«A la Grèce héroïque». 1946. Toile. 60 × 50 cm.
6. BRIANCHON Maurice (1899-)
Parc. «A la Grèce héroïque hommage de Brianchon». Toile. 54 × 36 cm.
7. CAMBERLIN Camille (1891-)
Vallée de la Marne à Carnetin (Seine et Marne). Tableau sur bois.
45 × 32 cm.
8. CARREGA Nicolas (1914-)
Enfant à la pipe. 1947. Toile. 56 × 38 cm.
9. COUTY Jean (1907-)
Le Tir la nuit. Toile. 65 × 54 cm.
10. DELANGLADE Frédéric (1907-)
Composition. Toile. 62 × 50 cm.
11. DESNOYER François (1894-1972)
Danse d'Espagne. «En hommage au peuple grec». Tableau sur bois.
40 × 32 cm.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

I. ΠΙΝΑΚΕΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

1. AMELINE
Τὸ Sacré-Coeur στὴ Μονμάρτρη. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.60 × 0.46.
2. BERARD Marius Honoré (1896-)
Ἄρμονία, 1940. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.92 × 0.65.
3. BEZOMBES Roger (1913-)
Φατμά. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1.00 × 0.42.
4. BIZET Andrée (1888-1970)
Ἄποψη τῆς ὁδοῦ Λὰ Σαντέ. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.65 × 0.54.
5. BORES Francisco (1898-1972)
Παλέτα καὶ φρουτιέρα. «Στὴν ἠρωϊκὴ Ἑλλάδα». 1946 Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.60 × 0.50.
6. BRIANCHON Maurice (1899-)
Πάρκο. «Προσφορὰ στὴν ἠρωϊκὴ Ἑλλάδα». Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.54 × 0.36.
7. CAMBERLIN Camille (1891-)
Ἡ κοιλάδα τοῦ Μάρνη στὸ Καρντεν. Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0.45 × 0.32.
8. CARREGA Nicolas (1914-)
Ἄγορι μὲ πίπα, 1947. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.56 × 0.38.
9. COUTY Jean (1907-)
Σκοποβολὴ τῆ νύχτα. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.65 × 0.54.
10. DELANGLADE Frédéric (1907-)
Σύνθεση. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0,62 × 0,50.
11. DESNOYER François (1894-1972)
Ἰσπανικὸς χορὸς. «Προσφορὰ στὸν Ἑλληνικὸ λαό». Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0.40 × 0.32.

CATALOGUE DES OEUVRES D'ART

I. PEINTURES

1. AMELINE
Le Sacré-Coeur à Montmartre. Toile. 60 × 46 cm.
2. BÉRARD Marius Honoré (1896-)
Harmonie. 1940. Toile. 92 × 65 cm.
3. BEZOMBES Roger (1913-)
Fatma. Toile. 100 × 42 cm.
4. BIZET Andrée (1888-1970)
Vue de la rue de la Santé. Toile. 65 × 54 cm.
5. BORES Francisco (1898-1972)
Palette et comptoir.—«A la Grèce héroïque». 1946. Toile. 60 × 50 cm.
6. BRIANCHON Maurice (1899-)
Parc. «A la Grèce héroïque hommage de Brianchon». Toile. 54 × 36 cm.
7. CAMBERLIN Camille (1891-)
Vallée de la Marne à Carnetin (Seine et Marne). Tableau sur bois.
45 × 32 cm.
8. CARREGA Nicolas (1914-)
Enfant à la pipe. 1947. Toile. 56 × 38 cm.
9. COUTY Jean (1907-)
Le Tir la nuit. Toile. 65 × 54 cm.
10. DELANGLADE Frédéric (1907-)
Composition. Toile. 62 × 50 cm.
11. DESNOYER François (1894-1972)
Danse d'Espagne. «En hommage au peuple grec». Tableau sur bois.
40 × 32 cm.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Ι. ΠΙΝΑΚΕΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

1. AMELINE
Τò Sacré-Coeur στη Μονμάρτρη. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.60 × 0.46.
2. BERARD Marius Honoré (1896-)
Άρμονία, 1940. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.92 × 0.65.
3. BEZOMBES Roger (1913-)
Φατμά. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 1.00 × 0.42.
4. BIZET Andrée (1888-1970)
Άποψη τής οδοῦ Λά Σαντέ. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.65 × 0.54.
5. BORES Francisco (1898-1972)
Παλέτα καὶ φρουτιέρα. «Στὴν ἡρωϊκὴ Ἑλλάδα». 1946 Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.60 × 0.50.
6. BRIANCHON Maurice (1899-)
Πάρκο. «Προσφορὰ στὴν ἡρωϊκὴ Ἑλλάδα». Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.54 × 0.36
7. CAMBERLIN Camille (1891-)
Ἡ κοιλάδα τοῦ Μάρνη στὸ Καρντεν. Έλαιογραφία σε ξύλο, 0.45 × 0.32.
8. CARREGA Nicolas (1914-)
Ἄγορι μὲ πίπα, 1947. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.56 × 0.38.
9. COUTY Jean (1907-)
Σκοποβολὴ τὴ νύχτα. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.65 × 0.54.
10. DELANGLADE Frédéric (1907-)
Σύνθεση. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0,62 × 0,50.
11. DESNOYER François (1894-1972)
Ἴσπανικὸς χορὸς. «Προσφορὰ στὸν Ἑλληνικὸ λαό». Έλαιογραφία σε ξύλο, 0.40 × 0.32.

12. DESNOYER François (1894-1972)
Jardin de Prague. «En hommage au peuple grec». Tableau sur bois.
32 × 22 cm.

13. EDMOND B. (1896-)
Composition «En hommage au peuple grec». 1946. Toile. 76 × 64 cm.

14. FOUGERON André (1913-)
La mère et l'enfant au tablier rouge.—«A la Grèce résistante hommage fraternel, Noël 1944». Toile. 70 × 60 cm.

15. GASSET-OUSSET Hélène (1889-1966)
Combat de coqs-Panneau décoratif.—Encre de Chine et aquarelle.
76 × 52 cm.

16. KROL Abraham (1919-)
Composition à trois personnages. Toile. 100 × 90 cm.

17. LHOTE André (1885-1962)
Nu. «Humble hommage à l'héroïque éternelle Grèce». Toile. 45 × 38 cm.

18. MARCHAND André (1907-)
Tête de femme. 1945. Toile. 54 × 45 cm.

19. MARQUET Albert (1875-1947)
Bord de mer - «Hommage au peuple grec» Toile. 60 × 50 cm.

20. MONTANIER Francis (1895-1974)
Nature morte. Tableau sur bois. 60 × 50 cm.

21. PICABIA Francis (1878-1953)
Composition avec têtes. Tableau sur bois. 52 × 44 cm.

22. PICASSO Pablo (1881-1973)
Femme. «Pour le peuple grec Hommage de Picasso. Paris mai 1946»
1939. Toile. 56 × 40 cm.

23. PIGNON Edouard (1905-)
Femme assise. 1945. Gouache. 52 × 38 cm.

12. DESNOYER François (1894-1972)
Κήπος τῆς Πράγας. «Προσφορά στὸν Ἑλληνικὸ λαό». Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0.32 × 0.22.
13. EDMOND B. (1896-)
Σύνθεση. «Ἀφιέρωμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό». 1946. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.76 × 0.64.
14. FOUGERON André (1913-)
Μητέρα καὶ παιδὶ μὲ κόκκινη ποδιά. «Ἀδελφικὴ προσφορά στὴν ἀντιστασιακὴ Ἑλλάδα, Χριστούγεννα 1944». Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.70 × 0.60.
15. GASSET-OUSSET Héléne (1889-1966)
Κοκκορομαχία-Διακοσμητικὸ πανώ. Σινικὴ μελάνη καὶ ὕδατογραφία, 0.76 × 0.52.
16. KROL Abraham (1919-)
Σύνθεση μὲ τρία πρόσωπα. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 1.00 × 0.90
17. LHOTE André (1885-1962)
Γυμνό. «Ταπεινὴ προσφορά στὴν ἠρωικὴ αἰώνια Ἑλλάδα». Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.45 × 0.38.
18. MARCHAND André (1907-)
Κεφάλι γυναίκας. 1945. Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.54 × 0.45.
19. MARQUET Albert (1875-1947)
Παραλία. «Ἀφιέρωμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό». Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.60 × 0.50.
20. MONTANIER Francis (1895-1974)
Νεκρὴ φύση. Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0.60 × 0.50.
21. PICABIA Francis (1878-1953)
Σύνθεση μὲ κεφάλια. Ἐλαιογραφία σὲ ξύλο, 0.52 × 0.44.
22. PICASSO Pablo (1881-1973)
Γυναίκα. 1939. «Ἀφιέρωμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό. Παρίσι, Μάιος 1946». Ἐλαιογραφία σὲ μουσαμά, 0.56 × 0.40.
23. PIGNON Edouard (1905-)
Καθιστὴ μορφὴ. 1945. Γκούας, 0.52 × 0.38.

24. PRASSINOS Mario (1916-)
Tête de femme. 1944. Toile. 60 × 50 cm.
25. SERVEAU Clément (1886-1972)
Vase de fleurs. «A la Grèce généreuse et meurtrie, à mes chers amis Grecs». 1944. Toile. 75 × 55 cm.
26. SURVAGE Léopold (1879-1968)
Désastre. 1942. Tableau. sur bois 54 × 46 cm.
27. TAILLEUX Francis (1913-)
A la fenêtre. 1946. Tableau sur bois 55 × 45 cm.
28. TOURTE Suzanne (1904-)
Les deux amies. Don de la galerie de l'île de France, Paris. Toile. 62 × 50 cm.

II. GRAVURES - DESSINS

29. AURICOSTE (1908-)
Tête. «Pour mes amis Grecs avec toute mon amitié» Dessin. 21 × 16 cm.
30. BEAUDIN André (1895-)
Silhouettes de femmes. 1934. Gravure 30 × 20 cm.
31. BONNARD Pierre (1867-1947)
Figure assise. «Admiration pour la Grèce». Dessin. 21 × 16 cm.
32. BRAQUE Georges (1882-1963)
Apollon. 1945. Lithographie. 60 × 46 cm.
33. CAMI Robert (1900-)
Le chemin. Gravure-Épreuve d'artiste. 34 × 26 cm.
34. CAMI (Camille Berg) (1904-)
Nu à la licorne. Gravure. 25 × 20 cm.
35. EFFEL Jean (1908-)
La mort de Mussolini. «Hommage à la Grèce». Dessin à la plume. 30 × 25 cm.

24. ΠΡΑΣΙΝΟΣ Μάριος (1916-)
Γυναικείο κεφάλι. 1944. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.60 × 0.50.
25. SERVEAU Clément (1886-1972)
Βάζο με λουλούδια. «Στη γενναία και πονεμένη Ελλάδα, στους Έλληνες φίλους μου». 1944. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.75 × 0.55.
26. SURVAGE Léopold (1879-1968)
Καταστροφή. 1942. Έλαιογραφία σε ξύλο, 0.54 × 0.46.
27. TAILLEUX Francis (1913-)
Στο παράθυρο. 1946. Έλαιογραφία σε ξύλο, 0.55 × 0.45.
28. TOURTE Suzanne (1904-)
Οι δύο φίλες. Δωρεά της γκαλερί L'Île de France, Παρίσι. Έλαιογραφία σε μουσαμά, 0.62 × 0.50.

II. ΧΑΡΑΚΤΙΚΑ - ΣΧΕΔΙΑ

29. AURICOSTE (1908-)
Κεφάλι. «Στους Έλληνες φίλους μου με όλη μου τη φιλία». Σχέδιο με μολύβι, 0.21 × 0.16.
30. BEAUDIN André (1895-)
Γυναικείες φιγούρες. 1934. Χαλκογραφία, 0.30 × 0.20.
31. BONNARD Pierre (1867-1947)
Μορφή. «Με θαυμασμό για την Ελλάδα». Σχέδιο με μολύβι, 0.21 × 0.16.
32. BRAQUE Georges (1882-1963)
Άπόλλων. 1945. Έγχρωμη λιθογραφία, 0.60 × 0.46.
33. CAMI Robert (1900-)
Δρόμος. Χαλκογραφία - Δοκιμή του καλλιτέχνη, 0.34 × 0.26.
34. CAMI (Camille BERG) (1904-)
Γυναίκα με μονόκερω. Χαλκογραφία, 0.25 × 0.20.
35. EFFEL Jean (1908-)
Ο θάνατος του Μουσολίνι. «Αφιέρωμα στην Ελλάδα». Σχέδιο με μελάνι, 0.30 × 0.25.

36. EFFEL Jean (1908-)
Le Pirée est-il un homme? «Pour le peuple grec, avec amour». Dessin à la plume. 26 × 22 cm.
37. GALANIS Démètre (1882-1966)
Léda. «Χάρισμα στήν άθάνατη Έλλάδα από τo παιδί της». Gravure. 22 × 15 cm.
38. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
Nu. «Hommage au peuple grec». 1945. Dessin à la plume. 32 × 25 cm.
39. MASSON André (1896-)
La Résistance. 1944. Gravure. 80 × 56 cm.
40. MATISSE Henri (1869-1954)
Femme assise. «En hommage au Musée d'Athènes» 1942. Dessin à la plume. 0.53 × 0.41 cm.

III. SCULPTURES

41. BOURDELLE Emile-Antoine (1861-1929)
Pallas Athéna. Bronze (offert par Madame Sébasto-Bourdelle).
42. COLLAMARINI René (1904-)
Tête. Marbre.
43. GIMOND Marcel (1894-1961)
Tête. Plâtre.
44. LAURENS Henri (1885-1954)
Petite métamorphose. Terre cuite.

36. EFFEL Jean (1908-)
 'Ο Πειραιάς είναι άνθρωπος; «Στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ με ἀγάπη». Σχέδιο με μελάνι, 0.26 × 0.22.
37. ΓΑΛΑΝΗΣ Δημήτριος (1882-1966)
 Λήδα. «Χάρισμα στὴν ἀθάνατη Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ παιδί της». Χαλκογραφία, 0.22 × 0.15.
38. GROMAIRE Marcel (1892-1971)
 Γυμνό. «Ἀφιέρωμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό». 1945. Σχέδιο με μελάνι, 0.32 × 0.25.
39. MASSON André (1896-)
 Ἡ Ἀντίσταση. 1944. Χαλκογραφία, 0.80 × 0.56.
40. MATISSE Henri (1869-1954)
 Γυναίκα καθισμένη. «Τιμητικὴ προσφορά στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀθῆνας». 1942. Σχέδιο με μελάνι, 0.53 × 0.41.

III. ΓΛΥΠΤΑ

41. BOURDELLE Emile-Antoine (1861-1929)
 Κεφάλι τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. Μπροῦντζος, ὕψος 0.32. Δωρεὰ τῆς συζύγου τοῦ καλλιτέχνη.
42. COLLAMARINI René (1904-)
 Κεφάλι. Μάρμαρο, ὕψος 0.48.
43. GIMOND Marcel (1894-1961)
 Κεφάλι. Γύψος, ὕψος 0.34.
44. LAURENS Henri (1885-1954)
 Μικρὴ μεταμόρφωση. Πηλός, ὕψος 0.09.

Paris. 18 Janvier 1946

J'ai bien reçu Monsieur votre lettre je vous en accuse réception.

Bien que passant pour solitaire je ne le suis jamais volontairement et à la vérité si disponible en esprit pour tant de pèlerins. Divers -

Ce que vous me dites je le savais à peu près, j'eusse d'ailleurs été heureux d'être démenti mais je vois que vous avez passé sur des épreuves encore plus graves que celles les dont j'étais instruit déjà.

Un nom si beau d'Athènes naît à l'instant sous mes yeux quelque belle œuvre ancienne dont je garde le souvenir de ma prime adolescence - jusqu'à ma mort même on en cet art de peindre je m'éloigne parait il d'un horizon classique aussi bien en temps de guerre qu'aujourd'hui. Les œuvres classiques à l'œuvre j'ai tremblé pour tant de choses. Les œuvres modernes certes plus supérieures aux miennes car il ne faut pas demander grand desolément à ces derniers. Que le drame visible ou invisible nous vivons.

Même à nous étions par inclination et goût à l'antipode de certain art classique combien nous nous sentons atteints en notre raison de vaine essentialité si facile de détruire, d'annihiler nous facile d'œuvrer avec bonheur et enfin de réaliser avec un persévérant et silencieux amour.

Tout ceci pour vous dire combien nous sommes en communion et comme je partage vos peines et vos alarmes d'un esprit fervent et fraternel et du meilleur cœur - sans que nous nous soyons jamais vus.

Georges Rouault

~~En communion avec les pèlerins~~
En communion avec les lents de hargne et d'offenses
En communion en silence pour de Byzance

vers des forces spirituelles que nul conquérant ne pourra nous ravir

Athéna

Peuple grec peuple roi peuple désespéré
Tu n'as plus rien à perdre que la liberté
Ton amour de la liberté de la justice
Et l'infini respect que tu as de toi-même

Peuple roi tu n'es pas menacé de mourir
Tu es semblable à ton amour tu es candide,
Et ton corps et ton cœur ont faim d'éternité
Peuple roi tu as cru que le pain t'était dû

Et que l'on te donnait honnêtement des armes
Pour sauver ton honneur et rétablir ta loi
Peuple désespéré ne te fie qu'à tes armes
On t'en a fait la charité fait en l'espoir

Oppose cet espoir à la lumière noire
À la mort sans pardon qui n'a plus pitié chez toi
Peuple désespéré mais peuple de héros
L'espérance de mort de faim gouvernants de cœur patine

Petit et grand à la mesure de ton temps
Peuple grec à jamais maître de tes désirs
La chair et l'idéal de la chair conjugués
Les désirs naturels la liberté le pain

La liberté pareille à la mer au soleil
Le pain pareil aux dieux le pain qui joint les hommes
Le bien réel et lumineux plus fort que tout
Plus fort que la douleur et que nos ennemis.

Paul Eluard

Décembre 1944

Αθήνα

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Επιμέλεια - σύνταξη καταλόγου: Μάνος Χαριτάτος

Έκδοση: Έλληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Άρ. έκδ. 6)

Τυπογραφείο: 'Μανούτιος', Χρίστου Μανουσφρίδη

Ιανουάριος 1980

ΖΗΤΩ

ἙΛΛΑΣ

§

46 Σκυριανό πανηγύρι

36 'Η Καμάρα, Θεσσαλονίκη